

Νέες πρακτικές στις σπουδές στη Σχολή: Μερικά ποσοτικά στοιχεία¹

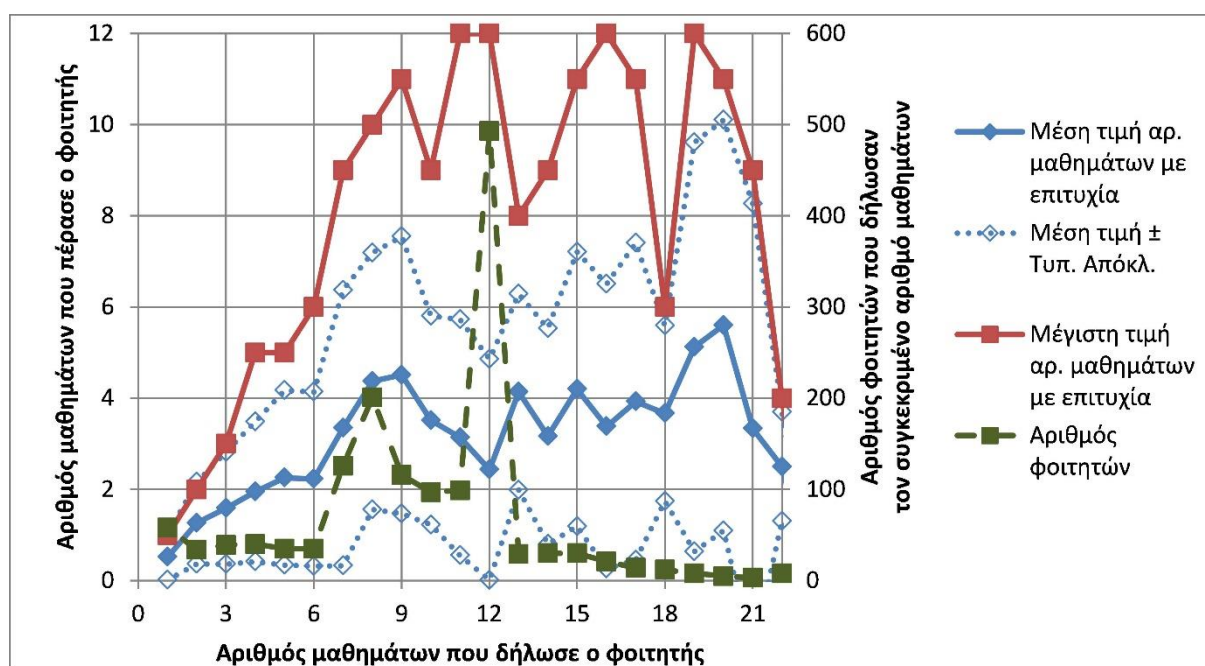
Το ακαδημαϊκό έτος 2015-16, ως αντίδραση στην Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) της τελευταίας στιγμής για επανεισαγωγή των διπλών εξεταστικών περιόδων στο τέλος του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου, η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ μελέτησε και καθιέρωσε νέο σύστημα εγγραφής στα μαθήματα μαζί με τον θεσμό του Ακαδημαϊκού Συμβούλου. Το νέο σύστημα εγγραφής, λειτούργησε άμεσα και επομένως υπάρχει μια πρώτη εμπειρία από την εφαρμογή του, που αποτυπώνεται σε όσα ακολουθούν. Η εισαγωγή σε νέα βάση του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου, με επιλογή από τον φοιτητή του καθηγητή με τον οποίο προτιμά να συνεργάζεται, λειτούργησε από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και, για την ώρα, το μόνο ποσοτικό στοιχείο που υπάρχει είναι το γεγονός ότι 716 φοιτητές έχουν επιλέξει τον σύμβουλό τους (δεν περιλαμβάνονται οι φοιτητές του πρώτου έτους που θα επιλέξουν στο δεύτερο εξάμηνο). Η παρούσα ανάρτηση μπορεί να βοηθήσει να εντοπιστούν και να συζητηθούν κατά τις προσεχείς τρεις εβδομάδες τυχόν προβλήματα στη λειτουργία του θεσμού, οπότε είναι καλοδεχούμενα τα σχόλια καθηγητών και φοιτητών στο forum.

Βασικό στοιχείο του νέου συστήματος εγγραφής ήταν η εισαγωγή του ανώτατου ορίου 12 μαθημάτων (για το υφιστάμενο πρόγραμμα σπουδών) στον αριθμό των μαθημάτων στα οποία κάθε φοιτητής εγγράφεται ανά εξάμηνο. Μεταβατικά, μετά από αντιδράσεις φοιτητών, έγινε δεκτό ότι οι φοιτητές που είχαν πρωτοεγγραφεί στη Σχολή μέχρι το 2015-16, μπορούν να δηλώνουν και μαθήματα επιπλέον των 12 με ειδικό αίτημά τους (εκτός του ηλεκτρονικού συστήματος εγγραφών). Η μεταβατική διάταξη δεν ίσχυσε για όσους φοιτητές έκαναν χρήση της ΠΝΠ για τη διπλή εξεταστική.

Από τους 1536 φοιτητές που γράφηκαν σε μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, 163 ή ποσοστό 11% έκαναν χρήση της μεταβατικής διάταξης. Το Διάγραμμα 1 δείχνει πόσοι φοιτητές δήλωσαν από 1 έως 22 μαθήματα (δηλαδή 1-12 κανονικά μέσω του συστήματος εγγραφών και για τους 163 από 1-10 επιπλέον μαθήματα). Στο διάγραμμα φαίνονται επίσης στατιστικά στοιχεία για το πόσα μαθήματα πέρασαν οι φοιτητές και στις δύο περιόδους, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου, σε συνάρτηση με τον αριθμό μαθημάτων στα οποία εγγράφηκαν. Ο μέσος όρος είναι χαμηλός (κυμαίνεται γύρω στο 4 για όσους είχαν από 7 μαθήματα και πάνω) και ανεξάρτητος από τον αριθμό των μαθημάτων εγγραφής. Ο μέγιστος αριθμός μαθημάτων με επιτυχή εξέταση έφτασε το 12 σε πέντε περιπτώσεις, σε δύο από τις οποίες οι φοιτητές είχαν εγγραφεί σε πάνω από 12 μαθήματα και εξετάστηκαν σε 13 ο ένας και σε 14 ο άλλος.

¹ Το κείμενο προέρχεται από το Forum της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ. Πλέον το Forum δεν υφίσταται και το περιεχόμενό του έχει χαθεί. Ωστόσο, τμήμα του έχει διασωθεί (χωρίς όλα τα συνημμένα) από τον οργανισμό archive.org στην ακόλουθη διεύθυνση, απ' όπου έχει ανασυρθεί στις 2023-12-29: <https://web.archive.org/web/20170127010907/http://old.civil.ntua.gr/civilgs/?p=307>. Έχουν διατηρηθεί οι υπερσύνδεσμοι του αυθεντικού κειμένου, αλλά οι περισσότεροι δεν λειτουργούν.

Διάγραμμα 1

Υπάρχουν και τρεις φοιτητές που δεν περιλαμβάνονται στο Διάγραμμα 1: συγκεκριμένα, ένας γράφτηκε σε 29 μαθήματα συνολικά, προσήλθε σε ένα τον Ιούνιο και σε κανένα τον Σεπτέμβριο, και δεν πέρασε κανένα· δύο γράφτηκαν σε 24 μαθήματα ο καθένας, προσήλθαν σε 7 και 4 ο καθένας τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο αντίστοιχα, και πέρασαν συνολικά 8 ο ένας και 5 ο άλλος (προφανώς η χρήση της μεταβατικής διάταξης που έκαναν στο έπακρο αυτοί οι τρεις φοιτητές δεν βοήθησε σε τίποτε τους ίδιους, ούτε και τη Σχολή).

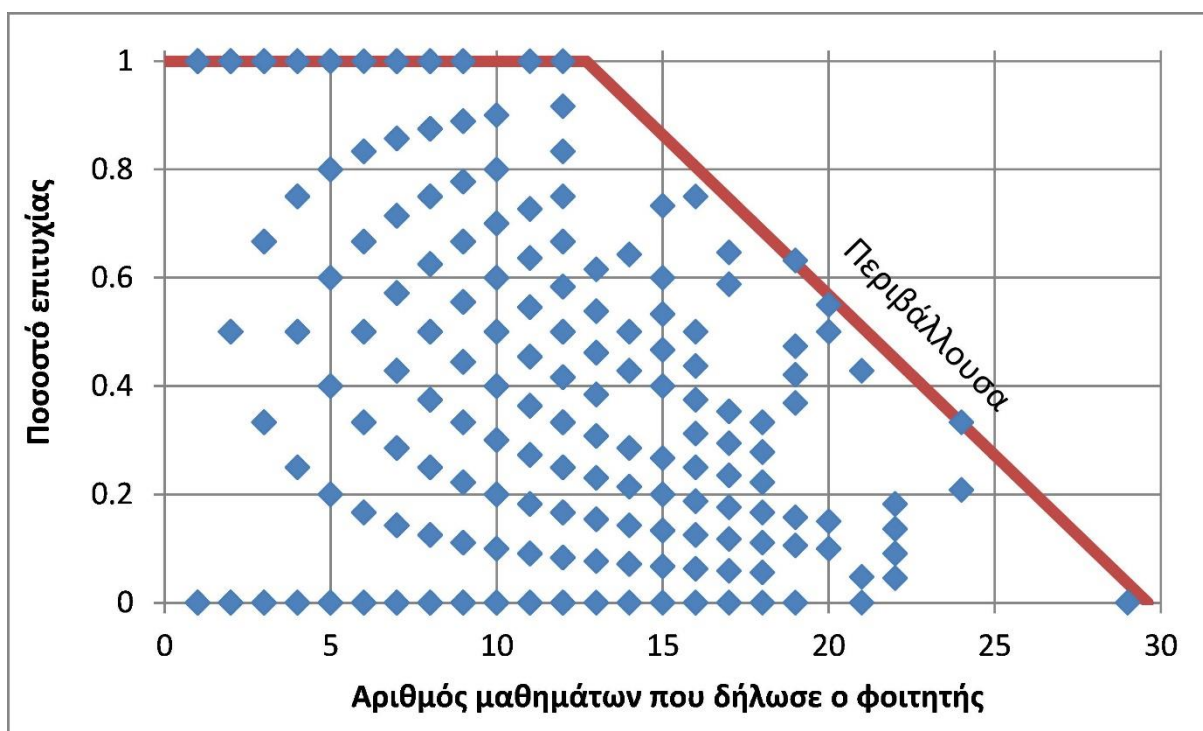
Με βάση το Διάγραμμα 1, μπορούν να διακριθούν 3 κατηγορίες φοιτητών. Στην κατηγορία Α υπάγονται φοιτητές που γράφτηκαν σε 6 ή λιγότερα μαθήματα (σύνολο 251 φοιτητές ή 16% του συνόλου). Κατά κανόνα αυτοί είναι παλιοί φοιτητές που τους έχουν μείνει λίγα μαθήματα για να πάρουν το δίπλωμά τους. Είχαν σχετικά καλές επιδόσεις, περνώντας το 50% των μαθημάτων που δήλωσαν. Στην κατηγορία Β ανήκει η μεγάλη πλειονότητα, 1132 φοιτητές ή 74% που εγγράφηκαν στα 7 μαθήματα του κανονικού προγράμματος σπουδών του εξαμήνου τους και ίσως και σε μερικά ακόμη έως το όριο των 12. Το μέσο ποσοστό επιτυχίας τους με αναφορά στα δηλωθέντα μαθήματα είναι 35%. Στην κατηγορία Γ είναι οι 163 φοιτητές (11%) που προαναφέρθηκαν και έκαναν χρήση της μεταβατικής διαταξης για να δηλώσουν πάνω από 12, έως και 29 μαθήματα. Το μέσο ποσοστό επιτυχίας τους με αναφορά στα δηλωθέντα μαθήματα είναι 25%. Λεπτομερή δεδομένα ανά κατηγορία και ανά εξεταστική περίοδο δίνει ο Πίνακας 1.

Πίνακας 1

	Κατηγορία Α 1-6 μαθήματα	Κατηγορία Β 7-12 μαθήματα	Κατηγορία Γ 13-29 μαθήματα	Σύνολο 1-29 μαθήματα
Αριθμός φοιτητών	241	1132	163	1536
Ποσοστό φοιτητών	16%	74%	11%	100%
Ποσοστό επιτυχίας επί των δηλωθέντων μαθημάτων (και στις 2 περιόδους)	50%	35%	25%	36%
Εξεταστική Ιουνίου				
Μέσος αριθμός μαθημάτων προσέλευσης	1.8	4.4	5.7	4.1
Μέσος αριθμός μαθημάτων με επιτυχή εξέταση	1.4	2.8	3.0	2.6
Μέγιστος αριθμός μαθημάτων με επιτυχή εξέταση	6	11	11	11
Εξεταστική Σεπτεμβρίου				
Μέσος αριθμός μαθημάτων προσέλευσης	0.2	0.8	1.5	0.8
Μέσος αριθμός μαθημάτων με επιτυχή εξέταση	0.1	0.5	0.8	0.5
Μέγιστος αριθμός μαθημάτων με επιτυχή εξέταση	3	5	7	7
Και οι δύο εξεταστικές				
Μέσος αριθμός μαθημάτων προσέλευσης	2.1	5.2	7.2	4.9
Μέσος αριθμός μαθημάτων με επιτυχή εξέταση	1.5	3.2	3.8	3.0
Μέγιστος αριθμός μαθημάτων με επιτυχή εξέταση	6	12	12	12

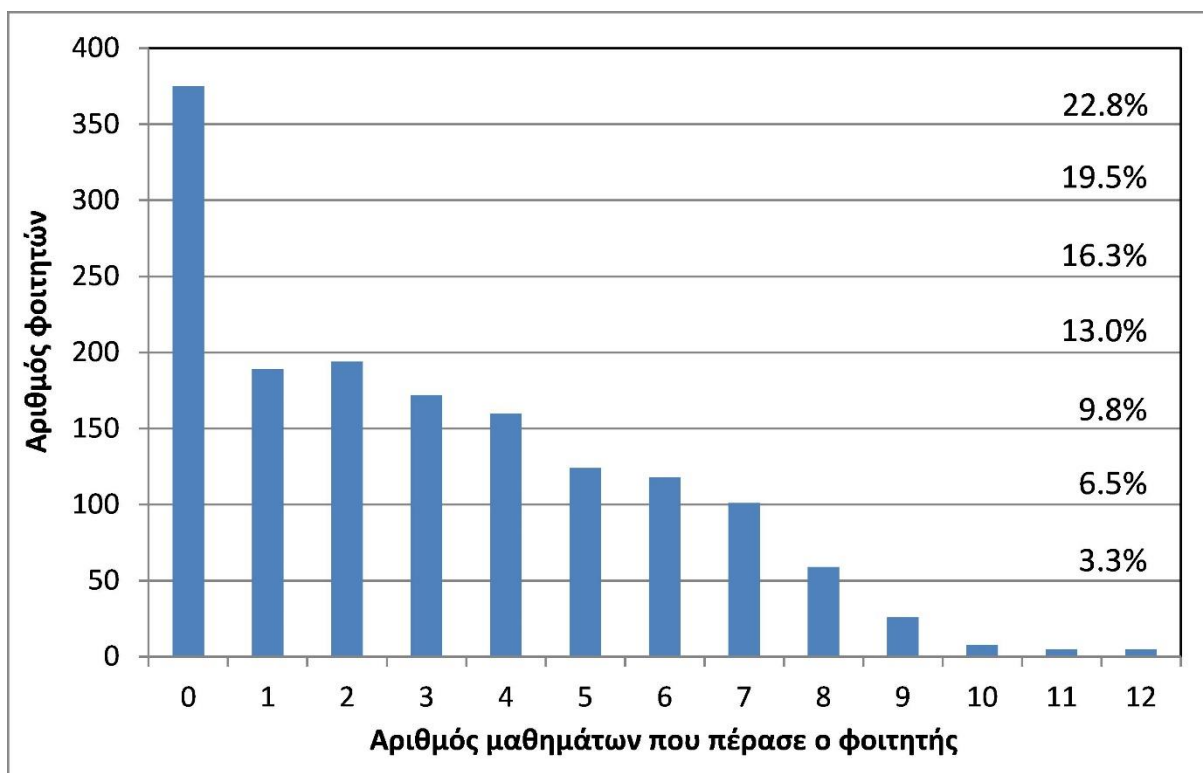
Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η συσχέτιση αριθμού μαθημάτων που δηλώνονται και ποσοστού επιτυχίας είναι αρνητική. Το ίδιο δείχνει και το Διάγραμμα 2, όπου καθαρά φαίνεται ότι το μέγιστο ποσοστό επιτυχίας φθίνει με την αύξηση του αριθμού μαθημάτων που δηλώνονται (όπου βέβαια η περιβάλλουσα είναι εμπειρική και δεν αντιπροσωπεύει κάποιο απαράβατο φυσικό νόμο).

Διάγραμμα 2

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι 1536 φοιτητές πέρασαν από 0 έως 12 μαθήματα. Η κατανομή των φοιτητών ανά αριθμό μαθημάτων που πέρασαν δίνεται στο Διάγραμμα 3.

Διάγραμμα 3

Μερικά πρώτα συμπεράσματα με βάση και τα παραπάνω στοιχεία είναι τα εξής:

- Με το νέο σύστημα εγγραφών αμβλύνθηκαν οι επιπτώσεις της ΠΝΠ μέσω της αυστηρής τήρησης των ορίων μαθημάτων για όσους φοιτητές έκαναν χρήση των διπλών εξεταστικών. Η Σχολή οχυρώθηκε στο μέτρο του δυνατού από πολιτικές αποφάσεις που κατατείνουν στην υποβάθμιση των σπουδών και τη μετατροπή της σε εξεταστικό κέντρο.
- Το όριο των 12 μαθημάτων ανά εξάμηνο είναι καλά τεκμηριωμένο και ουσιαστικά δεν αποτελεί εμπόδιο για κανένα φοιτητή, ακόμη και αν είναι παλιός και καλά προετοιμασμένος στα πολλά μαθήματα που δεν έχει περάσει.
- Η μεγάλη πλειονότητα των φοιτητών της Σχολής είτε δεν επηρεάστηκε από την εισαγωγή του ορίου των 12 μαθημάτων, είτε προσαρμόστηκε με θετικό τρόπο στο νέο σύστημα.
- Η Σχολή ωφελήθηκε από τα παραπάνω στον καλύτερο προγραμματισμό των εξετάσεων και την αποφυγή σπατάλης δυνάμεων για άσκοπες ενέργειες.
- Η μειονότητα των 163 φοιτητών (11%) που έκανε χρήση της μεταβατικής διάταξης και δήλωσε παραπάνω από 12 μαθήματα δεν φαίνεται να ωφελήθηκε σε κάτι, αλλά εικάζεται ότι ζημιώθηκε ουσιαστικά από την έλλειψη στόχευσης και τη διασπορά των προσπαθειών, αλλά και ψυχολογικά από το μικρό ποσοστό επιτυχίας. Παράλληλα, επιβάρυνε τη γραμματεία και τους καθηγητές με επιπρόσθετο φόρτο εργασίας.

Η εισαγωγή των ορίων στις δηλώσεις μαθημάτων εκτιμάται ότι βοηθά στην καλύτερη επίγνωση των φοιτητών για την πορεία των σπουδών τους και στην πιο υπεύθυνη στάση τους. Ο θεσμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου που λειτουργεί από φέτος θα επιτρέψει την καλύτερη συνεργασία φοιτητών και καθηγητών, αλλά και την καλύτερη ανάλυση εν τέλει αντιμετώπιση των προβλημάτων, όπου εντοπίζονται. Στόχος είναι να αναπτυχθεί μια νέα νοοτροπία συνεργασίας. Δεν εγκαινιάζεται μια γραφειοκρατική διαδικασία όπου απλώς θα χρειάζεται μια υπογραφή του ακαδημαϊκού συμβούλου ότι έλαβε γνώση ενός φοιτητικού αιτήματος, αλλά μια ουσιαστική διαδικασία όπου θα αναλύεται το πρόβλημα από το οποίο προκύπτει το αίτημα και ο σύμβουλος βοηθά τον φοιτητή στο να βρει ρεαλιστικές και αποτελεσματικές λύσεις.

Δημήτρης Κουτσογιάννης

Σημείωση: Επειδή δεν έχουν ακόμη περαστεί στο φοιτητολόγιο όλα τα μαθήματα της περιόδου Σεπτεμβρίου, κάποια από τα ποσοτικά στοιχεία που δίνονται δεν είναι τελικά. Ωστόσο κρίθηκε σκόπιμο και επίκαιρο να παρουσιαστούν τα υπάρχοντα στοιχεία για να βοηθήσουν στη συζήτηση στην αρχή της λειτουργίας του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου.

This entry was posted in [Σπουδές](#) on [6 November, 2016](#) by [dkoutsog@ntua.gr](#).

6 thoughts on “Νέες πρακτικές στις σπουδές στη Σχολή: Μερικά ποσοτικά στοιχεία”

1. Δημήτριος Βαμβάτσικος, ΕΜΠ [6 November, 2016 at 14:22](#)

Προς το παρόν έχουν έρθει 2-3 φοιτητές να με δουν ζητώντας έγκριση για παραπάνω μαθήματα. Έως τώρα η στρατηγική μου ήταν να δίνω την έγκριση για 1-4 μαθήματα αλλά να τους ζητάω να το ξανασκεφτούν πολύ σοβαρά για τα παραπάνω. Συγκεκριμένα ήρθε άτομο που χρωστούσε περίπου 30 μαθήματα και ήθελε να γραφτεί σε 20 από αυτά για το χειμερινό εξάμηνο, με την ελπίδα να μπορεί να τα περάσει το Σεπτέμβρη. Δεν το θεώρησα λογικό ούτε στο ελάχιστο και πιθανολογώ ότι τον έπεισα να το ξανασκεφτεί. Όμως η πίεση είναι πολύ μεγάλη. Συγκεκριμένα κατηγορήθηκα ότι “κόβω τα όνειρα του φοιτητή” που θέλει να ξεκινήσει μεταπτυχιακό του χρόνου τέτοια εποχή. Το γνωρίζω ότι εγώ αρκεί να βάλω υπογραφή ότι “έλαβα γνώση”, από την άλλη όμως μόνο κακό του κάνω αφήνοντάς τον να πιστεύει ότι σε ένα έτος μπορεί να περάσει τα μισά μαθήματα ενός πενταετούς προγράμματος.

2. Δημήτριος Βαμβάτσικος, ΕΜΠ 6 November, 2016 at 16:26

Και κάτι ακόμα που ξέχασα: Μιας και βάλαμε τον ακαδημαϊκό σύμβουλο, θα μπορούσαμε να τον αξιοποιήσουμε ως θεσμό για να “βάλουμε στο νόημα” από νωρίς τους πρωτοετείς και δευτεροετείς. Αν και ξέρω ότι θα επιβαρυνθούν τα μέλη ΔΕΠ, θα ήταν καλό οι νεώτεροι φοιτητές να πρέπει να δουν τους συμβούλους τους (ξέρω ότι οι πρωτοετείς δεν έχουν ακόμα) έστω μία φορά στην αρχή κάθε έτους (ή εξαμήνου), π.χ. σε μία καθορισμένη ημέρα, ώστε να έχουν επαφή με το βαρύ πυρήνα της σχολής. Θέλω να πιστεύω ότι έτσι θα νιώσουν πιο κοντά μας, με λιγότερο απρόσωπη τη σχολή, και ίσως έτσι δε θα χάνεται ένα μεγάλο ποσοστό τους αργότερα, πριν φτάσει στο 3ο έτος.

3. Γιώργος Πολλάκης 7 November, 2016 at 23:32

<https://egeladosntua.wordpress.com/2016/11/07/%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%AF%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%AF%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%AE%CF%82/>

4. Γιώργος Πολλάκης 7 November, 2016 at 23:48

Ορθή επανάληψη

Παρότι ο διαδικτυακός (κατ'επίφαση) διάλογος δεν θεωρούμε ότι έχει καμία ιδιαίτερη ουσία, παραθέτω την καταγγελία του Εγκέλαδου Πολιτικών Μηχανικών για λόγους πληρότητας και μόνο

<https://egeladosntua.wordpress.com/2016/11/07/%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%AF%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%AF%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%AE%CF%82/>

5. Δημήτρης Κουτσογιάννης 8 November, 2016 at 07:00

Αγαπητέ Γιώργο Πολλάκη και αγαπητά παιδιά του Εγκέλαδου,

Ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή σας στον (κατ'επίφαση, όπως λέτε στο σχόλιό σας) διάλογο.

Μπορεί η ιστορία του Εγκέλαδου να απέδειξε ότι με τον καταγγελτικό λόγο και τα συνθήματα μπορείς να ξεκινήσεις και καριέρα για πρωθυπουργός, αλλά ο δικός μου ρόλος είναι να σας αποτρέψω απ'αυτήν τη τετριμμένη οδό και να σας προτρέψω να κάνετε διάλογο με επιχειρήματα.

Επίσης σας προτρέπω να αποφεύγετε την αντιγραφή και να προσπαθείτε να παράγετε καινούργιες ιδέες. Για παράδειγμα, η «επιτυχής τοποθέτηση σημαίας στην είσοδο της Σχολής» και «η κοσμογονική αλλαγή της αρίθμησης των αιθουσών» στα διδακτήρια είναι ο δικός μου αυτοσαρκασμός (που τον έχω επαναλάβει αρκετές φορές) σχετικά με το έργο μου ως κοσμήτορα

και δεν έχει γούστο να τον κοπιάρετε (χωρίς μάλιστα την απαραίτητη παραπομπή αλλά παρουσιάζοντάς τον ως δικόν σας σαρκασμό).

Ο διαδικτυακός διάλογος είναι εξαιρετικά χρήσιμος και γόνιμος για πολλούς λόγους —μεταξύ άλλων γιατί ελαχιστοποιεί την επίδραση των απειλών (βίας) και γιατί *scripta manent* (ενώ *verba volant*). Φυσικά οι διά ζώσης διαδικασίες πλεονεκτούν σε πολλά αλλά θέλουν και προϋποθέσεις, όπως είναι η υπευθυνότητα, ο αλληλοσεβασμός και η αποχή από απειλές, πράγματα που δεν είναι βέβαιο ότι τα έχουμε πετύχει. Σε κάθε περίπτωση, η Σχολή προτιμά τις διά ζώσης διαδικασίες και γι' αυτό όλα τα μαθήματα γίνονται στις αίθουσες, ενώ και ο θεσμός του ακαδημαϊκού συμβούλου έχει ακριβώς ως στόχο να καλλιεργήσει περισσότερο τη διά ζώσης επικοινωνία του κάθε φοιτητή με τον σύμβουλό του για όλα τα θέματα του πρώτου σχετικά με τις σπουδές του.

Υπ' αυτή την έννοια, με την καθιέρωση του θεσμού, βάση του οποίου είναι να επιλέγει ο ίδιος ο φοιτητής τον σύμβουλό του (όπως άλλωστε επιλέγει και τον επιβλέποντα της διπλωματικής του), καθιερώσαμε και την προϋπόθεση ο φοιτητής να συζητάει με τον σύμβουλό του και κάθε αίτημά του προς τη Γραμματεία της Σχολής. Να συζητάει, όχι κατ' ανάγκη να συμφωνεί. Γι' αυτό και η φόρμα υποβολής αιτήματος είναι έτσι φτιαγμένη, ώστε να μην ζητάει σύμφωνη γνώμη ή έγκριση του συμβούλου. Απλώς ο σύμβουλος υπογράφει ότι έλαβε γνώση. Αυτό μας αποδεικνύει ότι έγινε η επιθυμητή συνάντηση και συζήτηση του φοιτητή με το σύμβουλό του, ευελπιστώντας ότι μετά από αυτή και ο φοιτητής θα έχει καλύτερη επίγνωση του τι ζητάει και πως θα το πετύχει.

Κατά τα άλλα, σε ότι αφορά τις δηλώσεις των επιπλέον μαθημάτων δεν έχει αλλάξει κάτι. Εξακολουθεί να ισχύει η μεταβατική διάταξη ότι για τους παλιούς φοιτητές τα αιτήματα αυτά εγκρίνονται αυτόματα και δεν τίθενται προς έγκριση στη ΓΣ της Σχολής. Δεν έχει λόγο η ΓΣ της Σχολής να ασχοληθεί στις συνεδριάσεις της με το αν ο Α φοιτητής δηλώνει 24 ή 29 μαθήματα στο εξάμηνο. Όμως ο ίδιος έχει λόγο να ασχοληθεί —και η Σχολή προσπαθεί να τον βοηθήσει να δει καλύτερα το πρόβλημα μέσω και του συμβούλου του.

Διερωτώμαι, τι ακριβώς επιδιώκει να κερδίσει ο Εγκέλαδος με το να υπονομεύει το θεσμό του ακαδημαϊκού συμβούλου πριν ακόμη λειτουργήσει.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας αφιερώσω το τραγούδι «Της επανάστασης» του Νικόλα Άσιμου (1979) με την απαραίτητη παραπομπή στους στίχους του και με έμφαση στους δυο τελευταίους:

*διατηρούμε την εσώτερη μιξέρια μας
μ' επαναστατική φρασεολογία.*

Δημήτρης Κουτσογιάννης

6. Μαρίνα Πανταζίδου 11 November, 2016 at 15:27

Ο θεσμός του ακαδημαϊκού συμβούλου (ΑΣ) είναι ένα μέτρο ποιότητας. Όπως τα περισσότερα συστήματα ποιότητας, αν αντιμετωπιστούν γραφειοκρατικά (είτε από τους συμβουλευομένους, ή από τους συμβούλους, ή από τη Γραμματεία), θα λειτουργήσουν γραφειοκρατικά. Ως μέλος της επιτροπής σπουδαστικών θεμάτων, συνομίλησα κυρίως με φοιτητές που δεν με είχαν επιλέξει ως ΑΣ. Αρκετοί ήρθαν με γραφειοκρατική προδιάθεση — ένας μάλιστα ήρθε να πάρει την υπογραφή σε διάλειμμα μαθήματός μου! Συναντήθηκα όμως και με αρκετούς φοιτητές με τους οποίους μιλήσαμε για ώρα για την έως τώρα πορεία τους στο πολυτεχνείο και για τη συνέχεια. Αυτές τις συναντήσεις τις χάρηκα.

Για τις δύο εβδομάδες των εγγραφών σε επιπλέον μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, προτείνω οι ακαδημαϊκοί σύμβουλοι να ανακοινώνουν κάποιες ώρες γραφείου και οι φοιτητές να τις χρησιμοποιούν.